

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/28202
64.38

Sayı : 56020453/2013-610.01-746/881/1580
Konu : Yazılı soru önergesi

25/06/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 26/07/2013 tarihli ve 43452547-120.07-135492 sayılı yazı,
b) 30/09/2013 tarihli ve 4280/8111 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/28202 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-746/880/1579
Konu : Yazılı soru önergesi

25/06/2014

Sayın İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/28202 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında sağlık hizmetleri, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun; Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük; Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi ve Nakil İşlemleri Hakkında 151 sayılı Genelge; Sağlık Bakanlığı ve Bakanlığımız arasında imzalanan 30/04/2009 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol; Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti arasında imzalanan 01/01/2009 tarihli Protokol; Bakanlığımız, İçişleri ve Sağlık bakanlıkları arasında imzalanan 19/08/2011 tarihli Protokol hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

Ceza infaz kurumlarında, kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi hekim tarafından yapılmaktadır. Hasta hükümlü veya tutuklunun hangi uzmanlık alanında tetkik ve tedavi görmesi gerektiğine muayene eden kurum doktoru, kurum doktoru bulunmadığı hâllerde ise, semt polikliniği veya hastanede görevli doktor tarafından karar verilmektedir.

Kurumda görevli doktorun uygun görmesiyle hastaneye sevk edilen hastanın, hastanede görevli hekim tarafından verilen kararlara göre takip ve tedavisi sürdürülmektedir. Hasta, hekimin uygun görmesiyle yatırılarak veya ayakta tedavi görmektedir. Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların sağlık sorunlarıyla ilgili gerekli tüm tetkik ve tedaviler özenle yerine getirilmekte olup, hekim kararlarına kurum idaresinin müdahalesi söz konusu değildir.

Hastaneye sevkleri doktor tarafından uygun görülenler de, Devlet ya da üniversite hastanesine sevk edilerek, ilgili uzman tarafından muayene, tetkik ve tedavileri yapılmakta, gerekli olan hâllerde de hasta olan tutuklu ve hükümlüler, tedavi ve takiplerinin yapılması için hastanelere yatırılmakta veya ileri sağlık merkezlerine sevkleri yapılmaktadır.

Tutuklu ve hükümlülerin sağlığıyla ilgili tüm iş ve işlemler, ilgili mevzuata uygun bir şekilde kayıt altına alınmakta ve takip edilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler, vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Hasta hükümlülerin ihtiyaçlarının sağlık ve bakım merkezi anlayışıyla karşılanması amacıyla, Metris Ceza İnfaz Kurumu kampüsünde, öz bakım becerilerini yerine getiremeyenler için 90 kişilik, akıl hastalığı dışında ruhsal hastalıkları bulunanlar için 48 kişilik olmak üzere, toplam 138 kişilik bir bölüm kurulmuştur. 30/03/2012 tarihi itibarıyla,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Metris 2 Nolu R ve T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakiller gerçekleştirilmiş, ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç durumda olan ve şartları uyan hükümlülerin barındırılmasına, her türlü tedavi ve bakımlarının yapılmasına başlanmıştır.

Ayrıca, Ankara-Sincan, İstanbul-Silivri ve İstanbul-Maltepe ceza infaz kurumları bünyesindeki semt polikliniklerinde, doğrudan Sağlık Bakanlığına bağlı C grubu hastane statüsünde yataklı sağlık hizmeti verilmekte olup, İzmir Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde de bu uygulamaya yönelik hazırlıklar tamamlanma aşamasındadır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri, devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

II- Ceza infaz kurumlarında, hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabileceği kitaplarla ilgili olarak, 5275 sayılı Kanunun "Sürelî veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı" kenar başlıklı 62. maddesi, "Oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek kişisel eşyalar" kenar başlıklı 35. maddesi, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin 15. maddesi ve Ceza İnfaz Kurumları Kütüphane ve Kitaplık Yönergesinin 10, 11, 12 ve 30. maddeleri uyarınca uygulama yapılmaktadır.

Bunun yanında ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimliklerinin yargısal denetimi altında bulunmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü eylem ve işlemine karşı, 4675 sayılı Kanunun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5. maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı, infaz hâkimliği kararına karşı da aynı Kanunun, "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6. maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır.

III- Alanya Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

1- Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan ve soru önergesinde adı geçen dört hükümlünün hasta takip dosyalarının incelenmesi neticesinde, değişik tarihlerde kurumda bulunan revire çıkarılarak aile hekimi tarafından tetkik ve tedavilerinin yapıldığı;

Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden;

Birincisinin, 09/04/2012 ve 02/08/2012 tarihlerinde Alanya Devlet Hastanesi genel cerrahi polikliniğine sevk edildiği, bu tarihten sonra dokuz kez kurumda bulunan revire çıkarılarak aile hekimi tarafından tetkik ve tedavilerinin yapıldığı,

İkincisinin, 24/04/2013 tarihinde Alanya Devlet Hastanesine götürülerek dahiliye ve nöroloji polikliniklerinde tetkik ve tedavisinin yaptırıldığı, bu tarihten sonra dokuz kez kurumda bulunan revire çıkarılarak aile hekimi tarafından, iki kez Alanya Devlet Hastanesine, iki kez de Alanya Ağız ve Diş Sağlığı Merkezine sevk edilerek tetkik ve tedavisinin yaptırıldığı,

Üçüncüsünün, 24/04/2013 ve 22/05/2013 tarihlerinde Alanya Devlet Hastanesi KBB polikliniğinde tetkik ve tedavisinin yaptırıldığı, iki kez kurumda bulunan revire çıkarılarak aile hekimi tarafından, üç kez Alanya Devlet Hastanesine, iki kez de Alanya Ağız ve Diş Sağlığı Merkezine sevk edilerek tetkik ve tedavisinin yaptırıldığı,

Dördüncüsünün, 31/01/2013 tarihinde Alanya Devlet Hastanesine götürülerek ortopedi polikliniğinde tetkik ve tedavisinin yaptırıldığı ve bu hükümlünün, Adli Tıp Kurumu

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

işlemlerinin tümü sonuçlanıncaya kadar 10/07/2013 tarihinde hava yolu ile Metris 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun Yüksek Güvenlikli bölümüne naklinin yapıldığı ve daha sonra Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna geri getirildiği, halen bu Kurumda barındırıldığı, dört kez kurumda bulunan revire çıkarılarak aile hekimi tarafından muayene edilerek tetkik ve tedavisinin yaptırıldığı,

2- Kurumda ortak kullanım alanlarında yapılan kamera kayıtlarının, kişinin özel yaşam alanının kısıtlanmamasının güvencesi olduğu; bir arada yaşayan hükümlü ve tutukluların kendi aralarında ayrımcılık yaparak bazı hükümlü ve tutukluların kişisel yaşam alanlarının sınırlandırılmasına neden olabildikleri; hükümlü ve tutuklular arasında meydana gelebilecek şiddet uygulamalarının önlenmesinde, olaylara erken müdahale edilmesinde ve olayın tespit edilmesinde kamera görüntülerinden faydalandığı; insanların en temel haklarından olan yaşama ve güvenlik hakkının, toplu yaşamayı gerektiren bu kurumlarda daha modern donanımlardan yararlanılarak, hükümlü ve tutukluların kullandıkları tuvalet, banyo ve yataklar kameraların görüntü alanı dışında bırakılmak suretiyle, özel hayatın gizliliği ihlâl edilmeden güvenli bir şekilde sağlanmaya çalışıldığı,

Kaldı ki, ceza infaz kurumlarının özgürlüklere bağlı bazı hakların uluslararası standartlarda kısıtlandığı yerler olduğu, bu kısıtlamaların en aza indirilmesinde kamera görüntülerinin çok önemli bir yer tuttuğu,

Bu bağlamda, ceza infaz kurumlarında ortak yaşam alanlarının kamera ile görüntülenmesinin, kurum personeli ile hükümlü ve tutukluların güvenliğinin sağlanmasında ve maruz kalabilecekleri insanlık dışı muamelelerin önlenmesinde büyük önem arz ettiği; kamera görüntülerine ait kayıtların ceza infaz kurumundan sorumlu Cumhuriyet savcısı ve ceza infaz kurumu müdürü tarafından denetlendiği ve keyfî uygulamaların önlendiği,

3- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirleri İnfazı Hakkındaki Tüzüğü, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 46. maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan, "Sayımlar, yatma plânları da göz önünde bulundurularak odalarda yapılır. Sayımın yapılış şekli, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek biçimde odada bulunan hükümlülerin sayısı dikkate alınarak idare tarafından belirlenir." hükmü uyarınca, bir bölümü yüksek güvenlikli ceza infaz kurumu olan Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun, Kurum İç Yönetmeliğinin "Kurum güvenliği, sayım ve aramalar" başlıklı 12. maddesi hükmü gereğince, sayımların belirli saatlerde güvenlik ve gözetim servisi tarafından Kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde, ortak yaşam alanında, ayakta ve bulundukları yerde, doktor raporu ile yatak istirahatlı olanların yatakta yüzleri görülecek şekilde yapıldığı,

Soru önergesinde belirtilen şekilde sayım yapıldığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı,

4- Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin, "Elektrikli eşyalar" başlıklı 9. maddesi uyarınca, hükümlü ve tutukluların, parasını ödemek şartıyla bir adet kulaklıklılı küçük el radyosunu kantinden satın alabildiği, bu konuda herhangi bir kısıtlamanın söz konusu olmadığı,

5- Ceza İnfaz Kurumu ve Tutukevlerinin Dış Koruması ile Sevk ve Nakil Yönergesine göre hükümlü ve tutukluların hastane, mahkeme veya başka bir kuruma naklinde sorumluluğun jandarma görevlilerine ait olduğu, Yönergenin ilgili maddeleri uyarınca sevk ve nakiller esnasında gerekli bütün işlemlerin jandarma görevlilerince yerine getirildiği,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

6- 5275 sayılı Kanunun, "Zorlayıcı araçların kullanılması" başlıklı 50. maddesinde ve Tüzüğün 155. maddesinin birinci fıkrasında yer alan, hiçbir hâlde zincir ve demire vurmanın tedbir olarak uygulanmayacağına; kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçların, hekimin talimatı ve gözetiminde olmak üzere tıbbî nedenlerle kullanılabileceğine ilişkin hükümlere uygun olarak işlem yapıldığı,

7- Halihazırda, Kurumda hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısına ilişkin herhangi bir sınırlama bulunmadığı,

8- 5275 sayılı Kanunun, "Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı" kenar başlıklı 67. maddesinde,

"(1) Hükümlü, ceza infaz kurumlarında merkezî yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir.

(2) Merkezî yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu cihazlar, bedeli kendisi tarafından ödenmek koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınır. Her ne biçimde olursa olsun dışardan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarlar kuruma alınmaz.

(3) Kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde ancak, eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimince belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebilir.

Eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internetten yararlanılabilir. Hükümlü, odasında bilgisayar bulunduramaz. Ancak, Adalet Bakanlığının uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın ceza infaz kurumuna alınmasına izin verilebilir.

(4) Bu haklar, tehlikeli hâlde bulunan veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.",

Hükümüne yer verildiği, söz konusu ceza infaz kurumunda TRT 1, TRT Spor, NTV, Kanal 7, STAR, FOX, SHOW TV, NUMBER ONE TV, TRT OKUL, KRAL POP, CNBC-E, TRT HABER, HABER TÜRK, ATV, KANAL D, TV 8, SAMANYOLU TV, FLASH TV, PLANET TÜRK TV, NTV SPOR, TRT 6 kanallarının izlenebildiği, ayrıca hükümlü ve tutukluların talepleri doğrultusunda bu kanallarda değişik yapılabilirdiği,

9- Adı geçen ceza infaz kurumunda kadın koğuşu olarak kullanılan A-11 koğuşu ile terör suçlusu erkek hükümlülerin barındırıldığı B-11 koğuşlarının müstakil havalandırma bahçesinin bulunduğu, gün ağarması ile birlikte bahçe kapılarının açıldığı, hava karardığında kapatıldığı; hükümlülerin yatakhane olarak kullandıkları 7 odanın havalandırma bahçesine açılan büyük pencerelerinin, ortak kullanım alanında havalandırma bahçesine açılan iki adet ve yine tuvalet bölümünde, havalandırma bahçesine açılan iki adet büyük pencerelerin bulunduğu, bu pencerelerin açılıp kapanmasının hükümlülerin tasarrufunda olduğu; ancak, koğuşların üst kat merdiven üzerinde bulunan koğuş havalandırmasına bakan iki pencerenin, açık bırakılmaları halinde koğuşların birbiriyle irtibat kurmasına imkan vereceği gerekçesiyle güvenlik nedeniyle kapalı tutulduğu; bu koğuşların tümünün ortak kullanım tavanına ikişer adet vantilatör monte edildiği,

Bildirilmiştir.

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

1- 2013 yılında, Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan h¼k¼ml¼ ve tutuklular ile yakınları ve çeşitli merciler tarafından yapılp Bakanlığımıza ulaştırılan 33 şikâyet başvurusunun bulunduğu; bunlardan 9'uyla ilgili adlî ve idarî soruşturmaların halen devam ettiği; 24'¼yle ilgili adlî y¼nden kovuşturmaya yer olmadığına, idarî y¼nden ise disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair kararlar verildiği,

2- 2000 yılı başından itibaren ceza infaz kurumlarında, kalabalık koğuş sisteminin terk edildiği, oda sistemine geçildiği, bu amaçla geliştirilen F Tipi Yüksek Güvenlikli, L ve T Tipi orta güvenlikli ceza infaz kurumlarının hizmete açıldığı, kurumların Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler Minimum Cezaevi Standartlarına uygun olarak yapıldığı,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAğ
Bakan